

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku T. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 kwietnia 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w E.
z dnia 27 października 2017 r., sygn. akt IV Ua [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 października 2017 r., IV Ua [...], Sąd Okręgowy w E. w sprawie z wniosku T. K. o zasiłek chorobowy, oddalił apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. od wyroku Sądu Rejonowego w E. z dnia 1 czerwca 2017 r., którym zmieniono zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 6 marca 2017 r. i przyznano wnioskodawcy prawo do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w decyzji.

Sąd Apelacyjny przyjął za własne ustalenia stanu faktycznego dokonane przez Sąd pierwszej instancji, że czynności wnioskodawcy wykonywane w ramach działalności gospodarczej przez okres prawie trzech lat – objęty zaskarżoną decyzją, sprowadzały się do zawarcia dwóch umów o stałą współpracę w zakresie organizacji i prowadzenia kursów doszkalających z [...] Centrum Kształcenia

z siedzibą w O. oraz z PUP w D. oraz wystawiania przez wnioskodawcę kilku (5-6) faktur miesięcznie, które wypisywał albo syn ubezpieczonego albo on sam. Dodatkowo prowadził książkę ewidencji osób szkolonych. Podczas zwolnień lekarskich wnioskodawcy jego obowiązki przejmował syn, który prowadził szkolenia teoretyczne i praktyczne kierowców, wypisywał część faktur i pobierał faktury kosztowe za zakup paliwa. Na marginesie podkreślić należy, że z dokumentacji zgromadzonej w postępowaniu, wynika, iż od dnia 31 stycznia 2013 r. wnioskodawca zlecił prowadzenie całej dokumentacji finansowo-księgowej - księgi przychodów i rozchodów, rejestru zakupów i sprzedaży VAT, całości dokumentacji kadrowej, deklaracji podatkowych, ubezpieczeniowych i innych rozliczeń, A. G.. Uwzględniając powyższe Sąd Apelacyjny podzielił ocenę Sądu pierwszej instancji, według której specyfika funkcjonowania działalności gospodarczej prowadzonej przez wnioskodawcę, wymagała od niego podejmowania sporadycznych czynności, mających wpływ na firmę. Czynności te miały charakter niestandardowy i podejmowane zostały w celu utrzymania działalności, nadto były czynnościami incydentalnymi, a więc nie wypełniały przesłanek określonych w art. 17 ust. 1 i art. 68 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1368 ze zm.).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości, skargą kasacyjną pełnomocnik organu rentowego, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 17 ust. 1 w związku z art. 68 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, poprzez jego niezastosowanie i bezpodstawne przyjęcie, że wnioskodawcy przysługuje prawo do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w decyzji organu rentowego, oraz naruszenie przepisów postępowania – art. 382 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., polegające na bezpodstawnym pominięciu faktu podpisania bez zastrzeżeń przez wnioskodawcę protokołu kontroli organu rentowego z dnia 21 października 2016 r., wskazującego na wykonywanie działalności gospodarczej przez ubezpieczonego w trakcie korzystania ze zwolnienia lekarskiego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ spowodowało nieuzasadnione przyjęcie, że ubezpieczonemu w spornych okresach przysługiwało

prawo do świadczenia chorobowego oraz art. 477⁹ k.p.c. i art. 477¹⁴ k.p.c., które miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ Sądy obu instancji orzekające w sprawie wykroczyły poza przedmiot decyzji organu rentowego z dnia 6 marca 2017 r. Decyzją tą organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego m.in. za okres od dnia 24 lipca 2014 r. do dnia 7 sierpnia 2014 r. i od dnia 8 sierpnia 2014 r. do dnia 22 sierpnia 2014 r., natomiast Sąd Rejonowy jak i Sąd Okręgowy przyznał ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 lipca 2014 r. do dnia 22 sierpnia 2014 r. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w i orzeczenie co do istoty sprawy, tj. zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z dnia 6 marca 2017 r., ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.

We wniosku o rozpoznanie skargi kasacyjnej pełnomocnik wnioskodawczy wskazał na jej oczywistą zasadność, gdyż „Sąd Okręgowy odmawiając zastosowania art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w sposób oczywisty naruszył prawo - przyznał T. K. prawo do zasiłku chorobowego w spornym okresie pomimo, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jasno wynikało, że czynności ubezpieczonego nie miały charakteru incydentalnego. Ponadto Sąd Okręgowy wykroczył poza przedmiot decyzji organu rentowego i orzekł o prawie do zasiłku chorobowego za dłuższy okres tj. od 24 lipca 2014 r. do 22 sierpnia 2014 r., czym ewidentnie naruszył prawo t.j. przepis art. 477⁹ k.p.c. i 477¹⁴ k.p.c. Natomiast organ rentowy w decyzji z dnia 6 marca 2017r. odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego m.in. za okres od 24 lipca 2014r. do 7 sierpnia 2014r. i od 8 sierpnia 2014r. do 22 sierpnia 2014 r.” W ocenie pełnomocnika „w przedmiotowej sprawie niewłaściwe zastosowanie prawa jest z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy. Wobec oczywistego błędu w subsumcji normy prawnej do ustalonego stanu faktycznego, skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie do rozpoznania jako oczywiście uzasadniona. Zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo. Stąd potrzeba eliminacji wyroku z obrotu prawnego.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest pogląd, że wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) - jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050).

Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08,

LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967). Pełnomocnik organu rentowego wskazał w skardze, że podstawą przyjęcia jej do rozpoznania jest jej oczywista zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), nie można jednak uznać, że skutecznie wykazał, że złożona skarga jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy związany jest stanem faktycznym ustalonym przez sądy rozpoznające daną sprawę merytorycznie, zaś podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Tymczasem skarżący wprost wskazuje, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie wynika z błędnej oceny dowodów dokonanej przez Sądy. W tym miejscu należy przypomnieć, że skarga jest oczywiście zasadna w sytuacji, gdy sąd dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, które jest poważne i oczywiste, a nie wtedy, gdy sąd dokonał oceny dowodów niezgodnej ze stanowiskiem jednej ze stron.

W ocenie Sądu Najwyższego stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy dotyczy zarówno stanu prawnego, jak i stanu faktycznego opartego na dowodach i oświadczeniach stron zaprezentowanych do chwili zamknięcia rozprawy. Przy czym, zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, chodzi tu o stan rzeczy ustalony przez sąd zgodnie z właściwymi regułami procesowymi, nie zaś o obraz okoliczności wynikający z twierdzeń strony, niepoddanych zabiegom służącym dokonywaniu ustaleń faktycznych (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2015 r., III CSK 108/14, LEX nr 1640246).

W związku z powyższym, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.